

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-12>

УДК 336.717.061:343.9.024:355.01(477)

Рисін Віталій Васильовичдоктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів,

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2883-4563>**Патюк Анна Петрівна**

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-3305-1654>**Vitaly Rysin, Anna Patiuk**

Lviv Polytechnic National University

**ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ І ФІНАНСУВАННЮ
ТЕРОРИЗМУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ****COMBATING MONEY LAUNDERING AND TERRORIST
FINANCING IN UKRAINE: PROBLEMS AND RISKS
UNDER MARTIAL LAW**

Анотація. У статті досліджено актуальні проблеми функціонування системи протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму в Україні в умовах воєнного стану. Обґрунтовано, що повномасштабна збройна агресія та трансформація економіки зумовлюють зростання ризиків використання фінансових потоків у незаконних цілях, зокрема через цифрові активи та благодійні надходження. Розкрито роль фінансових розслідувань як важливого інструменту забезпечення економічної безпеки, спрямованого на ідентифікацію активів та відстеження тінювих капіталів. Визначено основні ризики для фінансового моніторингу: використання гібридних механізмів обходу контролю кіберзагрози та зловживання волонтерськими структурами. Наголошено на необхідності вдосконалення інструментів моніторингу, посилення міжвідомчої координації та впровадження цифрової аналітики для зміцнення фінансової безпеки держави.

Ключові слова: легалізація доходів, фінансування тероризму, ризик, фінансовий моніторинг, фінансові потоки, цифрові технології, фінансова безпека.

Summary. The article examines current issues in the functioning of the system for combating the legalisation of proceeds from crime and the financing of terrorism in Ukraine under martial law conditions. It is substantiated that the full-scale armed aggression and the transformation of the economic environment lead to an increased risk of using financial flows for illicit purposes, particularly through the intensification of international financial aid, humanitarian and charitable inflows, as well as the proliferation of digital financial instruments and crypto-assets. The impact of military actions on the state of the national financial system is analysed, particularly through the destruction of economic infrastructure, the expansion of the shadow economy, and the complication of monitoring financial resource movements. The role of financial investigations as a critical tool for ensuring the state's economic security is highlighted, focusing on identifying sources of illicit income, tracing assets, tracking financial flows, and building an evidentiary base in criminal proceedings. Special attention is paid to the institutional and regulatory characteristics of organising financial investigations in Ukraine, the involvement of public authorities and the private sector in this process, as well as challenges related to access to information and analytical data. The main risks for the financial monitoring system under martial law are identified, including difficulties in tracking financial flows due to the use of hybrid mechanisms, the expansion of digital technologies to circumvent controls, the increase in cyber threats, the use of charitable and volunteer structures in money-laundering schemes, and the rise in cross-border financial violations. The study emphasises the need to improve financial monitoring tools, strengthen inter-agency coordination, and expand the use of digital analytics to enhance the effectiveness of combating illicit financial operations and reinforce the state's financial security.

Keywords: money laundering, terrorism financing, risk, financial monitoring, financial flows, digital technologies.

Постановка проблеми. Проблема протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму в Україні набуває зростаючої актуальності за умов повномасштабної збройної агресії та запровадження воєнного стану. У період війни фінансова система держави зазнає значного навантаження, оскільки збільшується обсяг міжнародної фінансової допомоги, гуманітарних надходжень та благодійних коштів, які спрямовуються на підтримку обороноздатності країни та забезпечення соціально-економічної стабільності. За таких умов зростає ризик використання фінансових потоків у незаконних цілях, зокрема для легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, або для фінансування діяльності, пов'язаної з тероризмом.

Додатковим фактором є активне використання цифрових фінансових інструментів, електронних платіжних систем, криптовалют та інших інноваційних фінансових технологій, які значно ускладнюють процес відстеження руху коштів і контролю за їх законністю. Водночас воєнні дії спричиняють зростання тінізації економіки, порушення традиційних фінансових і логістичних зв'язків, а також появу нових схем незаконного переміщення фінансових ресурсів як всередині країни, так і за її межами. Уваги потребує і той факт, що в умовах війни значно зростає роль фінансових потоків, спрямованих на підтримку оборонної сфери, волонтерських ініціатив та гуманітарних програм. Наявність значних обсягів таких коштів створює додаткові можливості для зловживань або використання фінансових операцій у протиправних цілях. Саме тому забезпечення ефективної системи фінансового моніторингу, своєчасного виявлення підозрілих операцій та посилення механізмів фінансових розслідувань є важливою складовою економічної та національної безпеки держави. В умовах воєнного стану питання протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму набуває не лише економічного, а й стратегічного значення для забезпечення фінансової стабільності України та захисту її національних інтересів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму активно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, оскільки ефективність функціонування системи фінансового моніторингу безпосередньо впливає на рівень економічної та національної безпеки держави.

Серед українських дослідників значний внесок у розроблення цієї проблематики здійснили Л.В. Сус, Ю.Ю. Сус та Л.В. Недільська [1], які у своїй роботі оцінили роль фінансового моніторингу як одного з інструментів забезпечення економічної безпеки держави і, зокрема, підкреслили, що ефективність функціонування системи

фінансового моніторингу залежить від своєчасного виявлення підозрілих фінансових операцій та налагодженої взаємодії між суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу. Дослідженню механізмів фінансових розслідувань присвячене дослідження Л.Ю. Шевціва, який акцентував увагу на необхідності вдосконалення методичних підходів до виявлення незаконних фінансових операцій та ідентифікації джерел походження коштів. Автор зазначив, що застосування сучасних аналітичних інструментів у сфері фінансових розслідувань сприяє підвищенню ефективності боротьби з економічними злочинами та запобіганню легалізації доходів [2].

Важливий внесок у дослідження проблеми зробили Л. Ловінська, І. Криштопа та В.М. Грабовий, які розглянули міжнародні та національні підходи до регулювання протидії фінансуванню тероризму, та наголосили на необхідності посилення співпраці між державними органами, фінансовими установами та міжнародними організаціями [3].

Серед зарубіжних дослідників проблем боротьби з відмиванням коштів та фінансуванню тероризму слід виділити праці Я. Ферверда, Б. Унгера та М. Гецнера, які аналізували економічні наслідки відмивання коштів і підкреслили важливість ефективної системи фінансового контролю для забезпечення стабільності фінансових ринків [4]. Значну увагу цій проблематиці приділяє також FATF – міжнародна організація, яка розробляє глобальні стандарти у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму [5]. У своїх звітах організація наголошує на необхідності застосування ризик-орієнтованого підходу до фінансового моніторингу та посилення міжнародної співпраці між фінансовими інституціями.

У працях Б. Унгера та Д. ван дер Лінде досліджуються сучасні тенденції розвитку глобальної системи протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Автори зазначають, що у сучасних умовах актуальності набуває використання цифрових технологій, аналітичних систем обробки даних та міжнародного інформаційного обміну між фінансовими установами і регуляторами [6]. Таким чином, сучасні дослідження поєднують правові, економічні та організаційні аспекти функціонування системи фінансового моніторингу, однак питання підвищення ефективності фінансових розслідувань та вдосконалення механізмів контролю за фінансовими потоками в умовах воєнного стану потребують подальшої розробки.

Метою статті є аналіз проблем і ризиків системи протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму в Україні та визначення шляхів підвищення ефективності цієї системи в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В умовах тривалої збройної агресії проти України питання забезпечення ефективної системи фінансового моніторингу та протидії незаконним фінансовим потокам набуває актуальності як складова національної безпеки держави. Л. В. Сус та ін. виділяють два базові канали, через які тероризм впливає на фінансово-економічні показники держави [1]. По-перше, йдеться про безпосередній економічний ефект руйнувань, спричинених війною, які тісно пов'язані з проблемами фінансового моніторингу та протидії фінансовим злочинам. Згідно з оцінками Світового банку та ООН, Україна потребує приблизно 524 млрд дол. США для відновлення інфраструктури та економіки після чотирьох років повномасштабної війни, при цьому пошкоджено або знищено понад 247 000 житлових будинків, тисячі об'єктів освіти, охорони здоров'я та критичної інфраструктури [7; 8]. Масштаб руйнувань не лише зменшує виробничі потужності, але й створює численні «сірі зони» в економіці, які можуть бути використані для нелегальних фінансових операцій. У науковій літературі підкреслюється, що в умовах воєнного стану зростає ризик використання фінансової допомоги, гуманітарних коштів та благодійних надходжень для легалізації незаконних доходів або непрямої підтримки терористичних організацій. До того ж, в умовах війни значно ускладнився контроль над рухом коштів, зокрема через активне використання цифрових фінансових інструментів, криптовалют та неоподаткованих потоків [9]. Сукупність прямих руйнувань економічної інфраструктури, втрат виробничих потужностей, зовнішнього боргу, дефіциту бюджету та розширення «сірого фінансового простору» створює середовище, в якому ефективність фінансового моніторингу стає основним фактором стабілізації економіки та запобігання незаконним фінансовим потокам в умовах воєнного стану.

По-друге, суттєве значення має психологічно-інституційний чинник, пов'язаний із підвищенням рівня невизначеності та ризику в суспільстві. Поширення терористичних загроз негативно відображається на довірі інвесторів, підприємців і споживачів до економічної стабільності. У результаті економічні суб'єкти стають більш обережними у прийнятті рішень, скорочують інвестиційні вкладення, зменшують обсяги споживання [1, с.11].

Слід зауважити, що незважаючи на воєнний стан, активність окремих суб'єктів у сфері легалізації доходів не тільки не знизилася, а й вдосконалилася і набула певних нових ознак. Серед поширених схем легалізації доходів – залучення посередницьких структур та фіктивних підприємств, організація складних багатосторонніх розрахунків із великою кількістю учасників, ведення

подвійного бухгалтерського обліку. Також застосовується виведення «конвертованих» коштів за межі країни через банківські установи, використання сучасних банківських технологій, зокрема систем електронних або кіберплатежів. Окремо варто відзначити практику штучного поділу значних фінансово-господарських операцій на низку дрібних транзакцій з метою уникнення фінансового контролю [1, с.11].

Л. Ю. Шевців стверджує, що ефективна протидія легалізації незаконно одержаних доходів та фінансуванню терористичної діяльності потребує глибокого і системного аналізу негативних явищ, які виникають у сфері економіки внаслідок вчинення кримінальних правопорушень. Комплексне дослідження трансформації фінансових потоків, механізмів приховування активів та способів їх інтеграції у легальний обіг створює підґрунтя для своєчасного виявлення загроз фінансово-економічній безпеці держави [2, с.87]. Одним із провідних інструментів у цьому процесі виступає інститут фінансових розслідувань. Його слід розглядати як складову частину механізму забезпечення економічної безпеки держави.

Сутність фінансового розслідування полягає у зборі, зіставленні та комплексному аналізі фінансової інформації з метою підтримки кримінального переслідування, встановлення джерел походження коштів та позбавлення правопорушників економічної вигоди. У цьому процесі важливою є спроможність уповноважених органів отримувати доступ до фінансових даних і професійно їх інтерпретувати. Без цього ефективна боротьба з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму є неможливою.

Відповідно до міжнародних стандартів, сформованих FATF (Financial Action Task Force) [10], фінансові розслідування повинні бути складовою кримінального процесу у справах, пов'язаних із предикатними злочинами [10, с.37]. Практика свідчить, що ознаки легалізації доходів найчастіше виявляються саме під час розслідування основного злочину. Докази використання незаконно отриманих прибутків дозволяють встановити додаткові склади злочинів та повніше розкрити механізм протиправної діяльності.

До ключових функціональних завдань фінансового розслідування належать такі напрями діяльності [2, с. 88]:

- визначення джерел походження доходів, отриманих у результаті протиправної діяльності;
- ідентифікація активів, а також встановлення їх фактичного місцезнаходження;
- аналіз і простеження руху фінансових ресурсів та змін у формах їх існування;
- встановлення осіб, які здійснюють пряме або опосередковане володіння незаконно отриманими активами;

– створення правових та організаційних передумов для накладення арешту на майно і його подальшої конфіскації.

Фінансові розслідування забезпечують можливість формування комплексного уявлення про діяльність організованих злочинних угруповань, зокрема щодо встановлення їхньої внутрішньої структури, ієрархічної побудови, наявних транснаціональних зв'язків та сфер впливу. Інформація, отримана в результаті таких розслідувань, має важливе стратегічне значення для визначення пріоритетних напрямів державної політики у сфері протидії економічній злочинності, а також для підвищення ефективності розподілу ресурсів правоохоронних органів.

Суб'єктами фінансових розслідувань в Україні виступають як державні органи, так і представники приватного сектору. До державних інституцій, які здійснюють фінансові розслідування, належать Державна фінансова інспекція України (нині у складі Рахункової палати), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Державна податкова служба України (ДПС), Рада національної безпеки і оборони України (РНБО), органи прокуратури та правоохоронні органи, зокрема поліція і Служба безпеки України (СБУ). На рівні суб'єктів господарювання фінансові розслідування насамперед спрямовані на виявлення шахрайських механізмів, випадків внутрішніх зловживань, привласнення чи розкрадання активів, а також маніпуляцій з бухгалтерською та податковою звітністю, що можуть завдати значної шкоди фінансовій стійкості підприємства та його діловій репутації. Для проведення таких перевірок, залежно від характеру ситуації, залучаються підрозділи внутрішньої безпеки, служби внутрішнього аудиту або незалежні зовнішні аудитори. У міжнародній практиці до відповідних процесів також долучаються спеціалізовані консалтингові компанії, які здійснюють перевірку фінансових операцій, а також оцінювання надійності систем інформаційної безпеки.

В Україні також поширеним є залучення спеціалізованих консалтингових та аудиторських компаній, які здійснюють фінансовий аудит і проводять аналіз систем інформаційної безпеки підприємств. Така практика зумовлена тим, що не всі випадки фінансових порушень містять ознаки кримінального правопорушення і, відповідно, можуть бути предметом розслідування з боку правоохоронних органів. Водночас подібні ситуації потребують кваліфікованого фінансового аналізу з метою виявлення ризиків, встановлення обставин порушень та мінімізації можливих негативних наслідків для діяльності підприємства.

В Україні практика фінансових розслідувань має свої особливості, серед яких основним є те, що відсутній окремий законодавчий акт про фінансові розслідування, проте відповідна діяль-

ність здійснюється на підставі Закону України «Про основні засади забезпечення фінансової безпеки України», Податкового кодексу України (в частині контролю і перевірок), Кримінального процесуального кодексу (при розслідуванні злочинів у фінансовій сфері), Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Проблемами в практиці фінансових розслідувань в Україні є: недостатня спеціалізація правоохоронних органів, адже багато підрозділів не мають достатньої кількості фахівців з судово-економічного аудиту та економічних експертиз; обмежений доступ до інформації та даних; складнощі з отриманням інформації з корпоративних систем та банківських баз даних; відсутність чіткої нормативної бази для проведення незалежних перевірок.

В умовах воєнного стану значення фінансових розслідувань суттєво посилюється. Активізація волонтерської та благодійної діяльності, збільшення обсягів міжнародних фінансових потоків, а також розширення використання електронних платіжних інструментів і дистанційних банківських сервісів створюють додаткові передумови для виникнення різноманітних зловживань [11, с. 172]. Водночас фінансова інформація, що формується внаслідок цифровізації розрахунків, набуває особливого значення як важливе джерело даних для виявлення та документування протиправних фінансових схем.

Протидія легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму являє собою сукупність правових, інституційних і практичних заходів, спрямованих на виявлення, блокування та припинення незаконного переміщення, приховування і використання фінансових ресурсів та активів, що мають кримінальне походження або використовуються для підтримки терористичної діяльності. Реалізація такого механізму здійснюється через систему фінансового моніторингу, до складу якої входять державні органи, нормативно-правова база, а також інструменти міжнародної співпраці, спрямовані на імплементацію міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму. Ключовим завданням цієї системи є перекриття каналів трансформації незаконних фінансових потоків у легальні, ідентифікація джерел фінансування терористичної діяльності, а також формування інформаційної бази для притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності [3]. В умовах тривалої агресії та воєнного стану зазначена система стикається із проблемами та посиленними викликами (рис. 1).

Проблематика протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом (відмивання), і фінансуванню тероризму в Україні має багатовимірний характер і полягає не лише у здійсненні



Рисунок 1 – Основні проблеми та ризики системи протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму в Україні в умовах воєнного стану

Джерело: складено автором на основі [11, с. 172–174]

контрольних функцій з боку державних органів, але й у вирішенні системних інституційних, технологічних та інформаційних викликів. Законодавство України визначає основні механізми такої протидії, зокрема через Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів...» [12], який встановлює правові засади виявлення, аналізу і запобігання відповідним злочинам та співробітництва між суб'єктами фінансового моніторингу.

Однією з найактуальніших проблем є ускладнення відстеження фінансових потоків у зв'язку зі зростанням використання гібридних механізмів (поєднання традиційних транзакцій та цифрових каналів), таких як криптовалюта, рахунки на підставних осіб або ОТС-обміни без належного контролю і ідентифікації клієнта. Ці механізми значно ускладнюють роботу систем транзакційного моніторингу і створюють можливості для прихованого переміщення коштів. Наприклад, останні типологічні дослідження Державної служби фінансового моніторингу України показують, що криптовалютні транзакції й операції через DeFi-платформи залишаються одним із основних каналів ризику фінансування тероризму та легалізації надходжень у період військової агресії [13].

Ще однією проблемою є великий рівень використання цифрових технологій обміну (включно з криптоактивами та анонімними платіжними інструментами). Подібні цифрові канали дозволяють розподіляти потоки через множинні джерела, у тому числі псевдоблагодійні організації або фасадні проекти. Іншою значущою проблемою української практики є перехід частини економічних відносин у тіньовий сектор через загальні наслідки військового конфлікту.

На сучасному етапі українська система протидії відмиванню доходів і фінансуванню тероризму повинна зосередитися на таких викликах:

- посилення масштабів кіберзлочинності та зростання інформаційних загроз, що мають суттєвий вплив на стабільність і безпеку функціонування фінансового сектору;
- використання гуманітарних і волонтерських фондів у маніпулятивних схемах, коли такі структури можуть слугувати інструментом маскування для інтеграції коштів незаконного походження у легальний фінансовий обіг;
- підвищення ймовірності виникнення транскордонних фінансових правопорушень унаслідок активізації міжнародних фінансових потоків;

– вразливість традиційних механізмів фінансового контролю, зумовлена недостатнім рівнем інтеграції сучасних інструментів цифрової аналітики та обробки даних.

– недостатня узгодженість національного законодавства з міжнародними стандартами, адже хоча Україна і приймає критерії ризику та методологічні документи відповідно до рекомендацій FATF, проте імплементація цих норм у практичну діяльність все ще вимагає посилення та кращої координації між державними органами.

Таким чином, система протидії легалізації доходів та фінансуванню тероризму в Україні зазнає суттєвих викликів через розвиток фінансових технологій, воєнний вплив на економічну діяльність і недосконалість деяких нормативних механізмів. За відсутності належного доступу до інформації, ресурсного забезпечення правоохоронних органів і фахових аналітичних інструментів, ризику експлуатації фінансової системи для злочинних цілей залишаються високими.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що система протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму в Україні є одним із ключових елементів забезпечення фінансової безпеки держави. Її ефективність залежить від здатності своєчасно виявляти незаконні фінансові потоки, ідентифікувати їх джерела та блокувати канали використання коштів у протиправних цілях. В умовах

воєнного стану функціонування цієї системи ускладнюється через трансформацію економічних процесів, цифровізацію фінансових операцій та зростання кіберзагроз. Додатковими викликами виступають тінізація економіки, перевантаження контролюючих органів і підвищення рівня транснаціональних ризиків. Сукупність зазначених проблем і ризиків потребує постійного вдосконалення механізмів фінансового моніторингу.

Фінансові розслідування виступають важливим елементом системи протидії легалізації доходів та фінансуванню тероризму, оскільки забезпечують формування належної доказової бази у кримінальних провадженнях та надають стратегічну інформацію щодо масштабів і механізмів функціонування злочинних схем. В умовах цифровізації фінансових процесів та активізації транскордонних операцій зростає потреба у вдосконаленні аналітичних інструментів і міжвідомчої координації.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням практики застосування ризикорієнтованого підходу у фінансовому моніторингу та розширенням використання цифрової аналітики. Водночас важливим завданням залишається посилення інституційної спроможності уповноважених органів і забезпечення балансу між фінансовою безпекою держави та стабільністю економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Сус Л. В., Сус Ю. Ю., Недільська Л. В. Фінансовий моніторинг як інструмент забезпечення економічної безпеки України. *Ефективна економіка*. 2024. № 11. 23 с. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/5095> (дата звернення: 26.02.2026).
2. Шевців Л. Ю. Проблеми фінансових розслідувань у протидії легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. *6th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for the Development of Scientific Research»*. 2022. № 129. С. 82–91. URL: https://www.researchgate.net/publication/364895652_Problemi_ffinansovih_rozsliduvan_u_protidii_legalizacii_dohodiv_oderzanih_zlocinnim_slahom (дата звернення: 27.02.2026).
3. Ловінська Л., Криштопа І., Грабовий В. Міжнародне та національне регулювання з питань протидії тероризму та його фінансуванню в системі фінансового моніторингу. *Міжнародна економічна політика*. 2024. № 1. С. 7–47. <https://ir.kneu.edu.ua/items/43fe7b04-2686-4d5e-9087-c0efb5823d1d> (дата звернення: 27.02.2026).
4. Ferwerda J., Unger B., Getzner M. Estimating Money Laundering Flows with a Gravity Model. *Review of Law & Economics*. 2016. URL: <https://www.nature.com/articles/s41598-020-75653-x> (дата звернення: 12.03.2026).
5. Financial Action Task Force (FATF). *International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism*. 2022. URL: <https://www.fatf-gafi.org> (дата звернення: 12.03.2026).
6. Unger B., van der Linde D. *Research Handbook on Money Laundering*. Edward Elgar Publishing. 2013. URL: https://www.researchgate.net/publication/275350825_Research_Handbook_on_Money_Laundering (дата звернення: 12.03.2026).
7. Поточна ситуація в Україні: Комплексний огляд безпеки, відновлення та економічних перспектив (вересень 2025 року). URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2025/ukraine-security-economy-recovery-september-2025> (дата звернення: 12.03.2026).
8. Shalal A. Ukraine needs \$524 billion to recover, rebuild after three years of war, World Bank says. *Reuters*. 2025. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-needs-524-billion-recover-rebuild-after-three-years-war-world-bank-says-2025-02-25/> (дата звернення: 12.03.2026).
9. Ткачов І. В., Ільченко Ю. О. Фінансування тероризму: міжнародні стратегії протидії та їхній вплив на Україну. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2024. Випуск 86: частина 4. С. 102–109. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320880/311448> (дата звернення: 12.03.2026).
10. Рекомендації FATF: міжнародні стандарти боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. 266 с. 2018. URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf> (дата звернення: 27.02.2026).

11. Ризики та загрози легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму в умовах військової агресії російської федерації. *Державна служба фінансового моніторингу України*. 2025. 291 с. URL: <https://surl.li/goprlu> (дата звернення: 27.02.2026).

12. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового [...]: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20/ed20211010> (дата звернення: 12.03.2026).

13. Strengthening the national system in Ukraine to address current and emerging money laundering threats. URL: https://www.unodc.org/poukr/en/webstory_aml_support-sfms_2023-2024.html (дата звернення: 12.03.2026).

References:

1. Sus L. V., Sus Yu. Yu., Nedilska L. V. (2024) Finansovyi monitorynh yak instrument zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Financial monitoring as an instrument for ensuring the economic security of Ukraine]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, no. 11. 23 p. Available at: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5095> (in Ukrainian)

2. Shevtsiv L. Yu. (2022) Problemy finansovykh rozsliduvan u protydii lehalizatsii dokhodiv oderzhanykh zlochynnym shliakhom [Problems of financial investigations in countering the legalization of proceeds obtained by criminal means]. 6th International Scientific and Practical Conference "Current Issues and Prospects for the Development of Scientific Research", no. 129, pp. 82–91. Available at: https://www.researchgate.net/publication/364895652_Problemi_ffinansovykh_rozsliduvan_u_protydii_legalizatsii_dohodiv_oderzanih_zlochinnim_slahom (in Ukrainian)

3. Lovinska L., Kryshchak I., Hrabovyi V. (2024) Mizhnarodne ta natsionalne rehuliuвання z pytan protydii teroryzmu ta yoho finansuvanniu v systemi finansovoho monitorynhu [International and national regulation on combating terrorism and its financing in the financial monitoring system]. *Mizhnarodna ekonomichna polityka – International Economic Policy*, no. 1, pp. 7–47. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/items/43fe7b04-2686-4d5e-9087-c0efb5823d1d> (in Ukrainian)

4. Ferwerda J., Unger B., Getzner M. (2016) Estimating Money Laundering Flows with a Gravity Model. *Review of Law & Economics*. Available at: <https://www.nature.com/articles/s41598-020-75653-x>

5. Financial Action Task Force (FATF) (2022) International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism. Available at: <https://www.fatf-gafi.org>

6. Unger B., van der Linde D. (2013) *Research Handbook on Money Laundering*. Edward Elgar Publishing. Available at: https://www.researchgate.net/publication/275350825_Research_Handbook_on_Money_Laundering

7. Potochna sytuatsiia v Ukraini: Kompleksnyi ohliad bezpeky, vidnovlennia ta ekonomichnykh perspektyv (veresen 2025 roku) [Current situation in Ukraine: Comprehensive overview of security, recovery and economic prospects (September 2025)]. Available at: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2025/ukraine-security-economy-recovery-september-2025> (in Ukrainian)

8. Shalal A. (2025) Ukraine needs \$524 billion to recover, rebuild after three years of war, World Bank says. Reuters. Available at: <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-needs-524-billion-recover-rebuild-after-three-years-war-world-bank-says-2025-02-25/>

9. Tkachov I. V., Ilchenko Yu. O. (2024) Finansuvannia teroryzmu: mizhnarodni stratehii protydii ta yikhonii vplyv na Ukrainu [Financing of terrorism: international countermeasures and their impact on Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Serii Pravo – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series Law*, issue 86, part 4, pp. 102–109. Available at: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320880/311448> (in Ukrainian)

10. Rekomendatsii FATF: mizhnarodni standarty borotby z vidmyvanniam koshtiv, finansuvanniam teroryzmu i rozpovsiudzhenniam zbroi masovoho znyshchennia [FATF Recommendations: international standards on combating money laundering and the financing of terrorism and proliferation of weapons of mass destruction]. 266 p. 2018. Available at: <https://fii.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf> (in Ukrainian)

11. Ryzkyky ta zahrozy lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvannia teroryzmu v umovakh viiskovoi ahresii rosiiskoi federatsii [Risks and threats of legalization (laundering) of proceeds obtained by criminal means, financing of terrorism under conditions of the military aggression of the Russian Federation]. *Derzhavna sluzhba finansovoho monitorynhu Ukrainy [State Financial Monitoring Service of Ukraine]*. 2025. 291 p. Available at: <https://surl.li/goprlu> (in Ukrainian)

12. Pro zapobihannia ta protydii lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia [On Prevention and Counteraction to Legalization (Laundering) of Proceeds from Crime, Terrorist Financing, Financing of Proliferation of Weapons of Mass Destruction]: *Zakon Ukrainy vid 06.12.2019 № 361-IX [Law of Ukraine of December 6, 2019 No. 361-IX]*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20/ed20211010> (in Ukrainian)

13. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Strengthening the national system in Ukraine to address current and emerging money laundering threats. Available at: https://www.unodc.org/poukr/en/webstory_aml_support-sfms_2023-2024.html

Дата надходження статті: 17.03.2026

Дата прийняття статті: 30.03.2026

Дата публікації статті: 14.04.2026